# Symulacja ruchu na IV obwodnicy Krakowa

Jan Godlewski, Joanna Partyka

Elementem symulacji jest załączony na Githubie plik **map.gif**, który należy dodać do IDE lub folderu z kodem, aby wizualizacja mogła działać poprawnie.

Celem naszego projektu było utworzenie symulacji ruchu samochodowego na IV obwodnicy Krakowa. Skorzystaliśmy z modelu **Nagela-Schreckenberga**. Symulacja została napisana w języku **Python**, przy użyciu modułów: **time**, **turtle i math**.

Z obliczeń wynika, że długość całej IV obwodnicy to ok. 57 kilometrów. Długość istniejącego odcinka to ok. 37 kilometrów. Przy używanej w modelu Na-Sch długości komórki 7,5 metra, istniejący fragment IV obwodnicy składa się z 4880 komórek, a całość z **7587** komórek. Komórka to obiekt klasy **Cell**, zawierający atrybuty: cond (0 jeśli komórka jest pusta, 1 jeśli jest zajęta), exists(0 jeśli istnieje, 1 jeśli nie istnieje) oraz id. Komórki są przechowywane w listach: **firstlane, secondlane, thirdlane**. Kolejną listą jest lista **cars** zawierająca obiekty klasy **Car** (atrybuty to: v - prędkość, category - truck/car, id oraz exists). Najważniejsze zmienne obiektów to id - unikalny numer każdego pojazdu i cond - wartość 0 oznacza, że obiekt klasy Cell jest pusty, wartość 1 oznacza, że obiekt klasy Cell jest zajęty. Kategoria pojazdu wpływa na jego prędkość maksymalną. Prędkość maksymalna ciężarówki jest o 1 niższa niż samochodu. Prędkość jest liczona w komórkach/sekundę. 1 komórka/sekundę to ok. 25 km/h.

Do utworzenia list firstlane, secondlane i thirdlane wykorzystujemy funkcję **creation**, która wypełnia listy komórkami. Do komórki 3266 thirdlane[i].exist = 0, zaznaczamy w ten sposób, że do tego odcinka istnieją tylko dwa pasy ruchu.

Zapełnianie autostrady samochodami trwałoby bardzo powoli i funkcja **random\_auto** rozmieszcza pojazdy na obwodnicy, żeby w momencie uruchomienia symulacji była ona zapełniona. Nowe pojazdy są przypisywane do komórek na obwodnicy przez zajęcie ich oraz dodanie id tworzonych pojazdów. Oprócz tego nowe pojazdy trafiają na listę **cars**. Można tą funkcjonalność wyłączyć zmieniając wartość zmiennej randomauto z 1 na 0.

Liczba pojazdów znajdujących się obecnie na wybranym odcinku obwodnicy jest obliczana za pomocą funkcji **car\_counter**, która przeiterowuje listy firstlane, secondlane i thirdlane, sprawdzając ile komórek jest zajętych. Oprócz tego używane są mniej istotne liczniki liczby kroków i id nowo tworzonych samochodów. Lista thirdline dotyczy tylko fragmentu obwodnicy, który ma trzy pasy na jezdni Łagiewniki-Nowa Huta i budowanego Nowa Huta-Modlnica.

Właściwa część programu działa w oparciu o nieskończoną pętlę.

#### Sprawdzanie możliwości wyprzedzania.

1. Sprawdzanie zajęcia czterech komórek przed każdym pojazdem. Jeśli przestrzeń przed pojazdem jest zajęta, rozpoczyna się sprawdzanie możliwości zmiany pasa.

- 2. Sprawdzanie zajęcia komórek na sąsiednim pasie przed samochodem. Jeśli jezdnia ma trzy pasy, w pierwszej kolejności sprawdzany jest przeskok ze środkowego na prawy pas.
- 3. Jeśli jest miejsce przed pojazdem, następuje "spojrzenie w lusterko" i sprawdzenia miejsc na sąsiednim pasie z tyłu samochodu.
- 4. Ewentualna zmiana pasa wiąże się z obniżeniem prędkości pojazdu o 1.

### Dostosowanie prędkości pojazdu do zajętości drogi.

- 1. Sprawdzenie, czy 4 komórki przed każdym pojazdem są zajęte.
- 2. Jeśli są zajęte i prędkość pojazdu jest większa od 0, jest ona obniżana o 1 w celu uniknięcia kolizji. Prędkość nie może być obniżona poniżej 0.
- 3. Jeśli droga jest wolna i pojazd nie porusza się z maksymalną prędkością, jest ona podnoszona o 1.

## Usuwanie samochodów wyjeżdżających poza granicę listy.

1. Jeśli jedna z kilku ostatnich komórek listy jest zajęta, jest ona zwalniana, zmienna exists pojazdu jest zmieniana na 0 i przestaje on być częścią symulacji. Przez to pojazd nie może wyjechać poza listę i nie dochodzi do przerwania programu przez błąd "list index out of range".

#### Przesuwanie pojazdu.

1. Samochód jest przenoszony o liczbę komórek równą wcześniej obliczonej prędkości. Nowa komórka jest zajmowana i jest do niej przypisywane id pojazdu. Komórka dotychczas zajmowana przez pojazd jest zwalniana, jej id jest zerowane.

#### Wjazd pojazdów na węzłach

- Na niektórych węzłach co jakiś czas próbują wjeżdżać pojazdy. Sprawdzają przy tym, czy prawy pas jest wolny. Funkcjonalność nie dotyczy budowanego odcinka, dla którego nie są dostępne dane dotyczące natężenia ruchu.
- 2. W takiej sytuacji tworzony jest kolejny obiekt klasy Car, który jest przypisywany do listy samochodów i prawej jezdni na węźle.

#### Wyjazd pojazdów na węzłach

- Na niektórych węzłach co jakiś czas pojazdy chcą zjechać z obwodnicy.
  Funkcjonalność nie dotyczy budowanego odcinka, dla którego nie są dostępne dane dotyczące natężenia ruchu.
- 2. W takiej sytuacji komórka jest zwalniana, zmienna exists pojazdu jest zmieniana na 0 i przestaje on być częścią symulacji.

## Wizualizacja

Przy użyciu modułu **turtle** wykonana została wizualizacja, pokazująca ile jest pojazdów na konkretnych odcinkach obwodnicy w danym momencie. Co sekundę wypisywana jest w konsoli liczba pojazdów na całej obwodnicy jak i na poszczególnych jej odcinkach. **turtle** korzysta ze swojej wbudowanej pętli turtle.mainloop(). Pojawiające się na wizualizacji liczby są obiektami klasy turtle.



